

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ЗВУКОРЕЖИСУРИ

Кравець Н.В.

ІСТОРІЯ СУЧАСНИХ МУЗИЧНИХ СТИЛІВ:
формування популярних музичних другої половини ХХ століття.
*Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів 2 курсу першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 025 – Музичне мистецтво.
(третє видання)*

Одеса, 2023.

Рецензенти:

Каплун Т.М. – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури факультету мистецтва і дизайну Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса.

Толмачов Р.В. – Заслужений артист України, доцент кафедри хорового диригування Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра.

Кравець Н.В.

Історія сучасних музичних стилів. Третє видання.

Додатковий (розширений та доповнений) матеріал тем лекцій для самостійного (допоміжного) опанування здобувачами [Електронне видання].

Н.В.Кравець; кафедра музичного мистецтва та звукорежисури Міжнародний гуманітарний університет. – Одеса, 2023.

Навчально-методичні рекомендації «Історія сучасних музичних стилів» розроблено відповідно до навчального плану, в якості додаткового матеріалу до спеціальної дисципліни «Сольний спів», що допоможе здобувачам послідовно систематизувати розуміння, стилістичну етимологію та усвідомити історичні передумови виникнення популярних музичних стилів, між стильові взаємини та їх розвиток; сформувати понятійний базовий бекграунд та упорядкувати хронологічні дані; використовувати свої знання в умовах навчання; нарощувати та узагальнювати свій виконавський досвід та потенціал, розвинути вокально-технічні можливості в умовах різноманіття естрадної та джазової музики.

Матеріали призначено для здобувачів факультету мистецтва і дизайну, кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Міжнародного гуманітарного університету, першого бакалаврського рівня за спеціальністю «025 Музичне мистецтво», та має на меті більш детально розгорнути окремі теми.

УДК 78.03

©Кравець Н.В., 2023

Вступ

Протягом курсу розглядається розвиток та еволюція окремих музичних стилів, досліджуються основні риси, особистості та вплив суспільних, культурних та технологічних змін на їх становлення. Також, розглядаються ключові події, що вплинули на виникнення та розвиток різних музичних напрямів, як змінювалися музичні тенденції відповідно до зміни суспільних настроїв, технологічного прогресу та культурних впливів. Для сучасного естрадного та естрадно-джазового виконавця є дуже важливим фактор засвоєння основних рис ключових напрямів джазової та естрадної музики для подальшого застосування знань на власному виконавському досвіді. Дисципліна «Історія сучасних музичних стилів» знаходиться у тісній взаємодії з фаховою програмою «сольний спів» та призначена зорієнтувати здобувача у стилістичних та жанрових поняттях сучасної музики, доречному оперуванні притаманними прийомами та знаннями у виконавстві.

Третє видання містить більш деталізовану інформацію за окремими темами, насичену фактами, що стосуються дисципліни «Історія сучасних музичних стилів», сприяє більш глибокому та ґрунтовному розумінню етимології, становлення та розвитку витоків сучасного естрадного мистецтва.

ЗМІСТ.

1. Музика другої половини XX ст.....	4
2. Соул... ..	12
3. Рок-н-Ролл.....	13
4. Джаз-рок	15
5. Рок-опера	17
6. Музичні стилі 70-х	23
7. Електро	26
8. Дisko	29
9. Євродisko	35
10. Додаток	39
11. Література	44

Музика другої половини XX століття

Велике значення для розвитку музики мало виникнення та розповсюдження звукозапису та кіноіндустрія. Перші електроінструменти відкривають новий погляд на природу і можливості звуку. Перша половина століття та її масова музична культура мала одну загальну назву - джаз. У другій - рок-н-рол, боса-нова, соул, фанк, рок, поп-мюзик. В цей період формується розділення на музику елітарну (класика + нові авангардні напрямки джазу) та музику яка стає новою масовою культурою (традиційна естрада, поп музика, мюзик-холл, рок). Характерні риси цього формування - поєднання різних музичних стилів та жанрів - полістилістика. Рок-концерти або естрадні шоу стають могутнім засобом спілкування, тому є зрозумілою жага до велетенських концертних просторів - міських майданів, стадіонів тощо. Формуються чіткі стильові галузі. Наприклад у джазі: 1. Афрокубінський 2. Прогресів 3. Кул-джаз 4. Хард-боп 5. Фрі- джаз 6. Модальний джаз 7. Джаз - рок 8. Фьюжн 9. Ейсід – джаз. Окремо потрібно зупинитись на абсолютно новому напрямку що виник в джазовій музичній культурі - боса-нова.

«Боса-нову» помилково вважають афро-бразильським винахідом.

Боса-нова сформувалася завдяки творчій роботі бразильських білих музикантів. Засновниками боса-нови вважаються композитори Антоніо Карлос Жобім та гітарист Жуану Жілберту. Композиції виконувались на вечірках у дуже заможному районі Ріо-де-Жанейро під назвою Іпанема. Дуже швидко ці композиції стали популярними і почали лунати у клубах, арт-кафе та просто на вулицях бразильських міст.

Серед популярних композиторів і виконавців боса нови були не тільки Антоніо Карлос (Том) Жобім і Жуао Жилберту але і Луїс Бонфа, Бад Пауелл, Серджіо Мендес.

Вважається що перша композиція в стилі боса-нова це пісня Жобіма «Досить сумувати» («Chega de saudade»), яку спочатку (1958) заспівала Елізет Кардозу,

https://youtu.be/2Fkvc_miGE0

але всесвітню популярність пісня отримала в пізнішій (1959) інтерпретації Жуао Жилберту. <https://youtu.be/k2WctARV8Dc>

Світовим брендом боса-нови стала (складена також Жобімом) пісня «Дівчина з Іпанеми», яку вперше (1962) виконала співачка Аструд Жилберту.

<https://youtu.be/sVdaFQhS86E>

Історія виникнення :

Босанова - це дивовижний стиль бразильської музики, що утворений з суміші джазу, латиноамериканських ритмів і народної музики Бразилії. Основою для ритму стала бразильська самба, а основою для гармонії - джазова культура.

Походження назви «bossa nova» (буквально bossa- "шишка", «горб» щось зверху. Саме так звали, наприклад, директора компанії - бос, а нова- «новий») пов'язують ще із модним наприкінці 1950-х років бразильським жаргонним слівцем «bossa», яке означало приблизно те саме, що в сучасному мовленні слово «фішка»: особливість, яскрава риса. Таким чином, назву жанру слід розуміти не буквально -"новий горб" або "нова шишка"-, а в сутності - "нова "фішка", "новий стиль".

Як вже зазначено раніше, першими виконавцями та засновниками стали Антоніо Карлос Жобім та гітарист Жуао Жилберту. Ще до зустрічі з Жобімом, Жилберту багато часу витрачав на пошук та винахід особливого ритму і вокальної стилістики виконання, фірмового, так би мовити. Індивідуального стилю. Особливістю його виконання стали: випередження або запізнення партії голосу по відношенню до гітари. Багато хто з близького оточення не розуміли та навіть висміювали ці його пошуки нового стилю.

Але вже у 1958 боса-нова почала звучати і в Бразилії, і за її межами. Босанову починають асоціювати з культурним «обличчям» Бразилії.

Вважається, що першим успішним зразком босса-нови був альбом «Пісня надто сильного кохання» («Canção do amor demais»), записаний співачкою Елізет Кардозу та гітаристом Жуао Жілберту у 1958 році.

<https://youtu.be/HqQUthiQxzE>

Першим хітом, завдяки якому боса-нова перейшла національні кордони, стала пісня «Дівчина з Іпанеми» (порт. Garota de Ipanema, англ. The girl from Ipanema) А. К. Жобіма. <https://youtu.be/j3EmYqlHI5Y>

Світовими хітами стали також пісні «Нерозсудливість» («Insensatez» <https://youtu.be/Tt7w1yhHPc>), «Desafinado» https://youtu.be/g6w3a2v_50U

та «Корковадо» («Corcovado»). <https://youtu.be/9srw5FRm5eA>

Вже 1962 року їм аплодував нью-йоркський Карнегі-хол; грамплатівки із записами «боса-нов» з'явилися і в Європі. На початку 1970-х років бос-нова стала символом популярної бразильської музики. У наші дні, коли художні смаки значно змінилися, боса-нова не втратила актуальності у міжнародній естрадній класиці, що свідчить про незгасаючу зацікавленість до неї по всьому світу.

В ці роки (60-ті) боса-нова закріплюється у верхніх чатах американського хіт парад, а на початку 70-х стала візитівкою бразильської музики по всьому світу. Більшість творів мають назву жіночих імен: «Teresa da Praia» (перша жінка Жобіма) <https://youtu.be/cav0nh4kAN4>, «Ligia» <https://youtu.be/Kl3YvRll0to> «Luisa» <https://youtu.be/d6K5HR7kwjY> «Isabella» <https://youtu.be/u308BJivcNM>

- Кожна жінка, якої в мене більше нема - це пісня, яку я пишу- скаже в інтерв'ю Жобім.

Ось чому у кожній пісні стільки інтимності та відвертості.

Жуао Жилберту казав: - лише жінка та її голос може передати музичний скорб та меланхолію які і є серцем боса-нови !

І цією жінкою, з якою асоціювався стиль босанова, стала Аструд Жилберту.

Її тембр голосу (простий, без зайвого вібрато, без емоційних надривів, підкорив слухачів всього світу та став еталоном виконання для стилю боса-нова), візитівкою Бразилії.

Боса-нова не стала танцювальним та розважальним жанром (на відміну від румби або самби), може саме тому цей стиль став цікавим для джазменів та посів своє значуще місце серед джазових стилів. Дуже швидко «боса» прийняла характер концертної та клубної музики для меломанів, яка подобалась і мелодикою, і вишуканою гармонією, й захоплюючим, нетривіальним ритмом. Так почалась мода на jazz - bossa, яка стала основним для розвитку тенденцій джазу у період 60-х.

Було записано декілька проектів з Френком Сінатрою (Sinatra/Jobim) (Після запису Сінатра пожартував: - в останнє я співав так ніжно, коли хворів на ларингіт) https://youtu.be/jXx_xmXeOsg

Взагалі, так само як і решта латиноамериканських напрямів музики, боса-нова, саме як стиль музики, передбачає поєднання джазових гармоній з національними ритмами. Не дивно, що в самій музиці найчастіше можна зустріти розмір, начебто й рівний, (наприклад скажімо, 4/4 або 2/4), але з явною часткою так званого свінгу (зміщення долей), коли в ритмічній партії присутня безліч синкоп, причому, як багатьом здається, у непридатних для цього місцях. Часто використовуються тріолі, що починає сприйматись як розмір 12/8. Іноді можна почути навіть зовсім нестандартні розміри наприклад 7/8 чи 9/8.

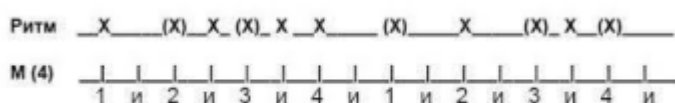
З огляду специфіки стилю, боса-нова зазвичай сприймається як жанр у якому поєднуються ритміка бразильської міської самби і гармонія американського джазу (тобто, різновид розширеної хроматичної тональності). Ритміка боса-нови проявляє себе не в мелодії (зазвичай вона проста, що складається з остинатних та/або коротких мотивів, що секвенціюються), а саме в акомпанементі. Специфічний акомпанемент розробив у 1950-х роках бразильський естрадний гітарист, співак та композитор-пісняр Жуао Жілберту. Суть його винаходу полягає у

синкопованих ритмо-формулах, що охоплюють (зазвичай) два такти (розміром 4/4).

На слух такий акомпанемент сприймається як постійне «невлучання» у сильні долі основної метричної сітки, звідки й поширене у Бразилії його метафоричне позначення: *violão gago*, - «Гітара, що заїкається».

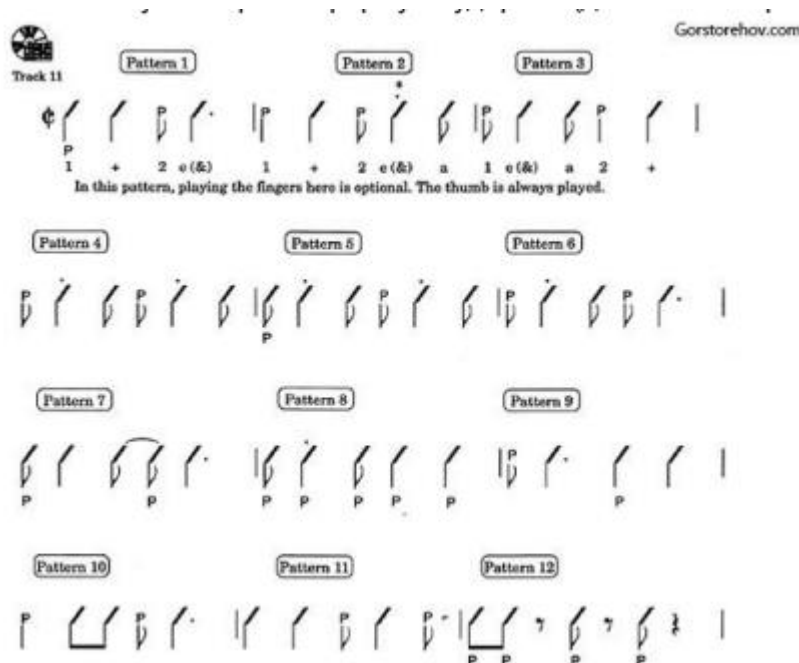
Єдиної впізнаваної ритмо-формули (як, наприклад, у «сортсико», «сициліани», «болеро») у босса-нови немає. Можна говорити, скоріше, про набір синкопованих двотактових формул, які більш-менш стабільно повторюються в окремих фрагментах акомпанементу:

(нотний приклад 1).

Це так само стосується і ритмо-формули ударних:

(нотний приклад 2).

У реалізації гармонії боса-нови найчастіше використовується прийом, коли одна й та сама невелика мелодико-ритмічна фраза кілька разів повторюється, а її гармонізація змінюється. При повторенні фраза може секвенціюватись (секвенція діатонічна хіхроматична). Така техніка використовується, наприклад, у популярних боса-новах Жобіма «Waters of March», *Girl From*

Iranema», «Samba una nota»,
<https://youtube.com/watch?v=AuEv942wOZs&feature=share> .

Сама гармонізація реалізується в техніці типовій для американського джазу: використовуються септ- і нонакорди (прості тризвуки уникаються), альтерації, тритонові заміни, додані (особливо секста і велика секунда) і заміненні (терція на кварту) тони, і т.і.

Боса-нову одразу віднесли до стилю «Cool Jazz» (прохолодного джазу), емоційно стриманого, виключаючи активну ритмічну експресію. Це граціозний та проникливий, викликаючий найсвітліші, найкращі та приємні людські почуття, що огортають теплом, дарує безтурботну радість і душевний комфорт та бажання затишно помріяти про мир, спокій та кохання.

Ритм боса-нови відображає специфічну рису культури та національного характеру бразильців.

Боса-нова - це дуже світла музика, що передає тонкі відтінки душі й людських переживань, що іноді захльостують емоції радості та смутку, любові та ревності. А якщо все це відбувається у тандемі з танцем, градус емоційного напруги зашкалює.

Що цікаво: навіть, виробники клавішних синтезаторів «Yamaha» або «Casio», обов'язково включають у набір «банку» стилів боса-нову у різних її інтерпретаціях.

Все це вказує на те, що боса-нова стала своєрідною класикою в музиці, без вивчення та розуміння якої в сучасному музичному мистецтві не обійтися.

У США ґрунт боса- нові підготувала популярна танцювальна музика, що вийшла з Південної Америки: «танго», «румба», «бегін», «ча-ча-ча», «каліпсо», «меренге», «мамбо» та «самба». У 50-х роках ХХ ст. в Америці та Європі величезну популярність набув стиль та танець «мамбо» - як у джазі, так і в популярній музиці. Це був танець латиноамериканського походження, який був різновидом швидкої румби в музичному розмірі 4/4. "Королем мамбо" у США був керівник танцювального оркестру Перез Прадо (1916-1989), родом кубинець. Але оскільки багато американських музикантів стилю

«кул» тоді регулярно гастролювали з концертами по всьому світу, включаючи і Південну Америку, де вони і познайомилися з бразильською самбою. <https://youtu.be/dKuvJ7zG9LI>

Появою в музичному інструментарії джазу латиноамериканських ударних інструментів- перкусії- можна завдячити видатному трубачу Дізі Гіллеспі, який створює стиль афро-кубинського джазу. Саме він вперше запросив у склад свого бенду кубинського перкусіоніста - Ч. Позо. Поєднання латинських ритмів з гармоніями бі-бопа отримало назву «ку-боп», або кубинський боп. <https://youtu.be/4c0z9jZ3h2k>

Босанова не набула б такої шаленої популярності у джазі, якби у її виникненні не взяв участь видатний джазовий саксофоніст Стен Гетц. Мало того, що він прикрасив усі пісні Жобіма своїми соло та беками, а ще й саме він умовив дружину гітариста Жуао Жульберту, Астрід, яка готувала у брейках репетицій для музикантів каву, - записати вокал. У лютому 1962 р. Стен Гетц і Чарлі Берд (гітара) записали свій перший диск, який так і називався: «Джаз-самба», і в тому ж році вони отримали за нього премію «Гремі», а в березні 1963 р. Стен Гетц записав у Нью-Йорку найвідоміший альбом боса-нов з бразильською співачкою Аструд Жільберто і самим А. К. Жобимом за роялем. Надалі важко було б назвати такого джазового чи популярного артиста, який не записував би теми у стилі босса-нови. Крім того, у Сполучених Штатах Стен Гетц багато зробив для просування та популяризації музики Антоніо Карлоса Жобіма.

У ритмічному відношенні південна частина Нового Світу помітно вплинула на всю подальшу популярну (та джазову) світову музику та суттєво збагатила її; впродовж сторіччя подарувала величезну кількість талановитих виконавців, серед яких саксофоніст Стен Гетц та гітарист Чарлі Берд.

З того часу Босса-Нова стала розвиватися як самостійний різновид джазової музики, і навіть, розділилася на два підвиди. Перший виконується у

справжньому дводольному розмірі, другий – у більш джазовому вигляді – у 4/4.

https://youtube.com/watch?v=9HRu3_S9N5Y&feature=share

<https://youtube.com/watch?v=AuEv942wOZs&feature=share>

<https://youtube.com/watch?v=AZhz2XLhpQM&feature=share>

Соул

Aretha Franklin

<https://youtu.be/6FOUqQt3Kg0>

<https://youtu.be/MB1FPOuSVeM>

Etta James

<https://youtu.be/nBmA-D1V8ig>

<https://youtu.be/OueyaMoUU4>

У 60-х роках з'являється революційний засіб запису соул музики. Її представив продюсер Філ Спектор (Харві Філіп Спектор, якого назвали «стіною звуку» (англ. Harvey Phillip Spector; 26 грудня 1939 — 16 січня 2021 — американський продюсер звукозаписів, музикант і автор пісень, який розробив так звану «Стіну звуку» — формулу музичного виробництва, яку він описав як вагнерівський підхід до рок-н-ролу).

Спектор вважається однією з найвпливовіших фігур в історії поп-музики і найвидатнішим автором-новатором музичної індустрії у зв'язку з безпрецедентним контролем якості, який він мав над кожною фазою процесу накопичення запису).

<https://youtube.com/watch?v=LRmRBrnQq8o&feature=share>

Він долучав до своїх соул- симфоній не тільки темношкірих, але і білих музикантів, чим створив прецедент, що відкрив двері у «Soul» і для білих музикантів.

Дует «The Righteous Brothers» - «You've lost that lovin' feelin'»- один з перших «білих» виконавців у соул-індустрії:

<https://youtu.be/uOnYY9Mw2Fg>

Joe Cocker, Elton John, Van Morrison - саме такий соул отримав назву «блакитноокий соул», це ім'я надано з іронією. І все ж, білим вдалося відстояти свою спроможність внести і розвинути цей стиль. Одним з яскравих представників блакитноокого соул стала співачка Дженіс Джоплін (Janis Joplin), яка буквально перевтілилась в «чорний соул» і на сцені видавала велику кількість емоцій:

<https://youtu.be/xjJ3J1GbydI>

У 80-ті, після успіху сольної спроби Michael Jackson і Prince – стиль «Soul», поряд зі стилем «Funk», стає одним з основних комерційних жанрів, затребуваним і досі, перш за все тому що є гібридним: він інтегрується в будь який стиль R&B (ритм енд блюз) і стає комерційним стандартом. Станом на сьогодні, суто соул-співаків не існує - це завжди мікс із доданням фанкової стилістики.

У 90 починається хвиля щодо повернення коріння стилю «соул» часів 60-х років XX ст., так з'являється новий виток розвитку стилю під назвою «NeoSoul». Одними з перших в цьому напрямку, хто здобув не аби якого успіху були «The Fugees»:

<https://youtu.be/oKOtzIo-uYw>

<https://youtu.be/rfTNkzIdGmA>

Сучасний «соул» сьогодні зовсім не схожий на той, який створював Рей Чарлз та Джеймс Браун. Він більш комерційний та продовжує трансформуватися та змішуватися з різними течіями стилю «R&B».

Відомі виконавці у стилі соул (90-ті роки):

(Лайонел Річчі) Lionel Richie

<https://youtu.be/mHONNcZbwD>

(Мерайа Кері) Mariah Carey

<https://youtu.be/Hat1Hc9SNwE>

(Уітні Хьюстон) Whitney Houston

<https://youtu.be/IYzlVDIE72w>

(Тоні Брекстон) Toni Brexton

<https://youtu.be/p2Rch6WvPJE>

(Майкл Джексон) Michael Jackson

<https://youtu.be/yURRmWtbTbo>

(Лютер Вондрюс) Luther Vandross

<https://youtu.be/gQ9ZVGM7smE>

(Джордж Майкл) George Michael

<https://youtu.be/izGwDsrQ1eQ>

Для визначення поєднання декількох стилів в один існує назва – «Urban Contemporary», або просто «Urban».

У 80 х з'являється ще одна альтернативна назва цього поєднання – «Quiet Storm» (різновид R&B). Далі соул поєднується з «Хіп-Хоп» (Бейонсе, Тімберлейк та ін.)

Рок-н-Ролл.

Rock-n-Roll – це нова танцювальна епоха, своєрідна трансформація блюзу. Рок-н-ролл докорінно перевернув уявлення молоді стосовно сучасності у музиці Америки всередині 50-х років минулого століття, а далі й всього світу. Поки юнаки підспівували своїм кумирам, та «запалювали» на танцмайданиках, їх батьки були цим обурені і не підтримували нові тенденції музичного розвитку, тим більш зацікавленості ним дітей. Це був не перший, але потужний супротив генерацій відносно музичної моди сучасної музики.

Термін «Rock-n-Roll» винайшов Алан Фрід, американський ді-джей. Він працював на радіостанції у Клівленді, де активно просував плей-листи з негритянськими треками в етер. Сама назва напряду з'явилась з популярної на той момент пісні «We'll Rock, We'll Roll» 1952 року (<https://youtube.com/watch?v=t1GmNhxNEck&feature=share>).

«Rock, Rock, Rock. Alan Freed and Rock-n-roll». Це стрічка з наївним сюжетом, де мова саме про протистояння поколінь та захоплення новим музичним стилем під назвою «рок-н-ролл». Надав назву новому танцювальному стилю Алан Фрид, який на той момент почав ще

організовувати «рок-бали». Там збиралась публіка різних соціальних прошарків населення, та разом з тим, не було расового розділення.

(Американське суспільство це дратувало. Коріння потрібно шукати в історії США. Наприклад : темношкірий не мав права сидіти у транспорті якщо білий стояв: відокремлені школи, салони, та ін., - для «білих» та «темношкірих»).

Обурення було і через кількість пісень виконаних темношкірими співаками: бойкоти радіостанцій, масові пікети протесту. Стилям «госпел», «блюз», «ритм-н-блюз» фактично, була оголошена війна. «Білі» пропагували та популяризували «Country Music», оркестрову музику без імпрровізацій, без емоційної фарби, а молодь прагнула свободи у всіх напрямках- вона прагнула емоційного сплеску, свободи від расових упереджень, забобонів, тому і шукала джерела (у тому числі музичні), які давали усе це - і це була музика, як тоді казали, «чорних». Цей період став розколом поколінь. Батьки звали Rock-n-Roll «чорною заразою», яка знищить Америку.

Як це не дивно, але позитивний вплив на напружену культурну ситуацію справила композиція «Rock Around the clock» Bill Haley

(<https://youtube.com/watch?v=xSzdn8ipyws&feature=share>)

Перше виконання дісталось білошкірому американцю Білу Хейлу у квітні 1954р. Ця пісня стала саундтреком до фільму ««Шкільні джунгли» (Blackboard Jungle)», стрічка режисера Річарда Брукса, що вийшла на екрани у 1955 році, за одноіменним романом Евана Хантера. Почалась ера «рок-н-ролу» . Фільм давно забули, а пісня звучить досі. На момент запису треку Білу Хейлі було вже 30 років, і це важливо, тому що віковий бар'єр не давав йому шансів стати для молоді «своїм». Отже, своєчасна поява зірки на ім'я Elvis Presley була приречена на успіх. Він одразу стає кумиром молоді 50-х.

<https://youtube.com/watch?v=4Zwowf8MaeQ&feature=share>

До Елвіса доєднуються ще декілька виконавців, які стають популярними у популярному музичному просторі тих часів:

Little Richard: <https://youtube.com/watch?v=jqxNSvFMkag&feature=share>

Fats Domino: <https://youtu.be/2FDYyf8Kqrs>

Chak Berry <https://youtu.be/xHM3uGATtT4> .

Чим популярнішою ставала нова музика, тим гучніше були супротиви суспільства. Поведінка, наприклад, Елвіса на сцені, поряд з його образом розпалювала «вогонь» (він зривав одяг на сцені, супроводжував свій перформанс неоднозначними рухами, та ще багато, що викликало нерозуміння в уявленнях «пересічного дорослого споживача» про поведінку співака на сцені). Друга хвиля виконавців рок-н-ролу включала такі імена

Carl Perkins: <https://youtu.be/DRNyvO4QouY>

Jerry lee Lewis: <https://youtu.be/Fw7SBF-35Es>

Buddy Holly: https://youtu.be/bfu_gfPBPWc , які були вже вдягнені у класичні костюми з доданням аксесуару – темних окулярів.

Вони також стали культовими виконавцями та знаковими прикладами до наслідування, «копіювання».

Ера rock-n-roll – утримувала увагу слухачів 10 років. Наприкінці 50-х почали з'являтися заголовки у журналах — «Рок -н-ролл помер». Причина тому - цілий збіг обставин. Наприклад, Елвіс був мобілізований до лав армії США, Чак Беррі — отримав строк у в'язниці, Джері Лі Льюїс — отримав зневагу суспільства через стосунки з неповнолітньою, Бадді Холл та Річчі Валенс трагічно загинули у авіакатастрофі

Ось чому рок-н-ролл «помер». Але розвитку не буває без «смерті». Грунт, який заклав рок-н-ролл було продовжено гуртом, який стане легендою — ліверпульська четвірка «The Beatles»/

Не зважаючи на не довгий час популярності ,рок -н-ролл залишив дуже яскравий слід в

історії сучасної музики і без нього ми би не знали «The Beatles», «The Rolling Stones».

Джаз-рок

Наприкінці 1960-х джазмени стали змішувати різні форми та імпровізаційні техніки джазу з електричними інструментами року і ритмами соулу та ритм-енд-блюзу. У цей же час деякі рок-музиканти стали додавати джазові елементи у свою музику (наприклад, King Crimson в альбомі *Lizard* (1970) або Caravan в альбомі *Waterloo Lily* (1972)). 1970-ті стали десятиліттям найбільшого розвитку ф'южна, хоча стиль добре представлений і в пізніші часи. Будучи, скоріше, систематизованим музичним стилем, ф'южн може бути розглянутий як музична традиція або підхід. Деяка прогресив-рок музика також вважається ф'южною.

Ф'южн-музика зазвичай інструментальна, часто зі складними тактовими розмірами, метром, ритмом і подовженими композиціями, що містять імпровізації. Багато видатних ф'южн-музикантів впізнавані за високим рівнем техніки, що поєднується зі складними композиціями та музичними імпровізаціями в метрах, які рідко зустрічаються в інших західних музичних формах.

Ф'южн-музика зазвичай отримує мало ефірного часу на радіо в США, ймовірно, через складність свого звучання, відсутність вокалу і довгих композицій. Європейське радіо більш дружнє до ф'южн-музики, також у Японії та Південній Америці присутня значна кількість шанувальників цього стилю музики.

Наприкінці 60-х - початку 70-х рр. джаз-рок розвивався паралельно з іншим "ускладненням" напрямком рок-музики - прогресивним роком (прог-рок). Ступінь музичної експресії і безліч виконавських прийомів були взяті з рок-музики. За рахунок змішання виконавських прийомів року та експресії, експериментальності джазу, групам вдалося домогтися розширення спектра переданих відчуттів. Одним із перших став експериментувати в цьому напрямку Френк Заппа.

Деякі групи (Blood, Sweat and Tears, Chicago та інші) взяли за основу звучання біг-бендів, ритм-енд-блюз і різні напрямки рок-музики. Інші гурти, спираючись на фрі-джаз, стали більше експериментувати з електричним звучанням інструментів, різними напрямками музики, ускладнювати мелодію, ритм (Martin Kratochvil & Jazz Q, The Blue Effect). Джаз-ф'южн поступово ставав настільки близьким до прог-року, що часто одні й ті самі гурти зараховують одразу до обох напрямів. Гурти ф'южна приділяли багато уваги імпровізації, відточували виконавську техніку, доводячи її до віртуозності. Найзначнішими командами, прийнятими не тільки джаз-, а й рок-аудиторією, вважаються гурти Mahavishnu Orchestra, Soft Machine, Weather Report, Return To Forever, Brand X, та ін..

Рок-опера

Рок-опера - це музичний жанр, який поєднує в собі рок-музику та оперний вокал. Він був створений у 1960-х роках і згодом став дуже популярним. У цьому конспекті ми розглянемо історію та розвиток рок-опери.

Перші спроби поєднати рок-музику з оперним вокалом з'явилися в 1960-х роках. В цей період було створено декілька рок-опер, таких як "Tommy" від «The Who» та "Arthur" від «The Kinks». Ці рок-опери були відносно простими за своїм звучанням та містили у собі елементи рок-музики та балад.

Розквіт рок-опери стався в 1970-х роках. Саме у 1970-х роках рок-опера стала дуже популярною, і цей період вважається "золотим віком" жанру. У цей час було створено декілька визначних рок-опер, таких як "Jesus Christ Superstar" від Andrew Lloyd Webber та "The Wall" від Pink Floyd. Ці рок-опери містили більше елементів класичної опери та були складнішими за своїм звучанням та структурою.

У 1980-х роках в Європі було створено багато рок-опер, таких як "Chess" Бенні Андерсона та Бьорна Ульвеуса з гурту ABBA, "Notre-Dame de Paris"

Річарда Кокса, "The Phantom of the Opera" Ендрю Ллойда Веббера та інші. Ці рок-опери стали дуже популярними серед широкої аудиторії та мали багато постановок у театрах та на естрадах по всьому світі.

У 1990-х роках рок-опера стала менш популярною, але все ще була створювана. Наприклад, в 1989 році вийшла рок-опера "The Black Rider" від Тома Вейтса та Вілла Бурроуза. Вона була досить нестандартною за своїм звучанням та структурою.

Сьогодні рок-опера продовжує залишатися популярним жанром у Європі, з новими постановками та музичними проектами, такими як "We Will Rock You" гурту Queen, "The War of the Worlds" Джеффа Вейна та інші.

У сучасній музиці рок-опера стала менш поширеною, але все ще має своїх прихильників. Наприклад, в 2010 році вийшла рок-опера "American Idiot" від Green Day, яка отримала досить високу оцінку. Перша рок опера «Tommy» це рок-опера, яку написав британський рок-гурт «The Who», яку було поставлено в 1969 році. Рок-опера розповідає історію хлопчика на ім'я Томмі, який стає сліпим, глухим та німим після того, як бачить свою матір' та кохану людину, які зраджують йому з іншою людиною. Це призводить до того, що він закривається у собі та стає аутистичним. Проте він знаходить втіху у грі на пінбол, і це стає його пасією.

Опера складається з 24 пісень та стає першим рок-альбомом, який було виконано у повній мірі на сцені. "Tommy" була відзначена Grammy Award як кращий альбом рок-музики та відійшла від традиційного формату поп-музики того часу. Вона стала значною частиною культури 1960-х років та вплинула на багатьох музикантів. У 1975 році була видана кіноадаптація "Tommy", режисером якої став Кен Расселл.

https://youtu.be/txA_FXWX7Po (альбом 1969 р.)

https://youtu.be/hI_aSML1ues (фільм)

Гурт «The Who» записував і грав "Tommy" в оригінальному складі, до якого входили: Роджер Долтрі (вокал, гітара), Піт Тауншенд (гітара, клавішні, вокал), Джон Ентвістл (бас-гітара, вокал) та Кіт Мун (ударні). У записі

альбому також приймали участь інші музиканти, включаючи клавішника Ніка Хопкінса, духовий оркестр та бек-вокалісти.

Крім того, вистава оригінальної версії "Tommy" на сцені включало в себе додаткових музикантів, які грали на різних інструментах, включаючи духові, струнні та перкусійні інструменти. Наприклад, на концертній версії "Tommy", яка була записана в 1970 році та випущена на альбомі "Live at Leeds", були задіяні ще двоє музикантів: Джон Баркер на клавішах та листопаді, який грав на перкусії.

Пізніше, після виходу оригінального запису "Tommy", гурт «The Who» виконував цю рок-оперу на концертах та фестивалях у різних складах та варіаціях. Наприклад, у 2017 році Роджер Долтрі виконував "Tommy" на сцені з оркестром та хором, а у 2019 році гурт The Who виступив з американським оркестром на фестивалі в США та виконав "Tommy" у повному обсязі.

ARTHUR

Arthur (Or the Decline and Fall of the British Empire)" - це рок-опера, яку записав британський рок-гурт «The Kinks» у 1969 році. Опера була написана Реймондом Дугласом, братом фронтмена The Kinks Рея Девіса, який написав текст пісень.

У записі альбому брали участь Рей Девіс (вокал, гітара), Дейв Девіс (гітара, вокал), Пітер Кука (бас-гітара), Мік Ейворі (барабани) та Нікі Хопкінс (клавішні). Звукорежисером альбому був Адамсоні Вайнврайт. "Arthur" розповідає історію британського робітника, який вирішує переїхати з родиною до США, щоб знайти краще життя. Опера містить в собі соціальні та політичні питання того часу, такі як війна, економічна нестабільність та криза ідентичності.

Альбом "Arthur" отримав високу оцінку критиків та шанувальників рок-музики та став одним з найвпливовіших альбомів гурту The Kinks. У 2019 році була випущена перевидана версія альбому на вінілі з нагоди 50-річчя випуску.

<https://youtu.be/K4-KVeaVsuM> (full version)

https://youtu.be/d_hM1dtRoLY

Музика рок-опери "Arthur" The Kinks може бути описана як синтез року, фолку, поп-музики та барокового стилю. Гурт The Kinks використовував класичні інструменти, такі як фортепіано, орган, труби, скрипки та інші духові інструменти, щоб створити багатий і складний звук. Опера містить різноманітні жанри, такі як рок, поп, фолк, блюз, реггі та інші. Пісні "Victoria" та "Shangri-La" мають поп-рокові мелодії, тоді як "Some Mother's Son" та "Mr. Churchill Says" мають більш фолк-роковий стиль.

Тексти пісень відображають політичні та соціальні питання того часу, а також історію родини, що переїжджає до США. Пісня "Victoria" описує британську імперію, "Shangri-La" - американський спосіб життя, а "Young and Innocent Days" розповідає про ностальгію за минулими днями. Загальний звук рок-опери "Arthur" The Kinks може бути описаний як багатогранний та складний, але одночасно приємний для прослуховування. Він успадкував елементи барокової музики та розширив їх у контексті рок-опери, створивши свій унікальний стиль та звук.

JESUS CHRIST SUPERSTAR

"Jesus Christ Superstar" - це рок-опера, написана британським композитором Ендрю Ллойдом Вебером, а також Тімом Райсом на початку 1970-х років. Опера розповідає історію Ісуса Христа та його останніх днів на землі, зосереджуючись на його відносинах з Юдою Іскаріотом та Марією Магдалиною.

Музичний стиль "Jesus Christ Superstar" - це синтез року, ритм-енд-блюзу та поп-музики. Музика в опері була спродюсована з використанням сучасних електричних та бас-гітар, ударних, клавішних та духових інструментів, що дозволило створити динамічний та потужний звук. Лірика опери складається з сольних пісень, хорів, дуетів та арій, які допомагають розкрити характери головних персонажів та їх почуття. Тексти пісень містять сучасну лексику та

висловлюють соціально-політичні та релігійні погляди, що робить оперу актуальною до цього дня.

https://youtu.be/be4_eru5dXo

"Jesus Christ Superstar" став одним з найбільш відомих творів Ллойда Вебера та створив новий жанр в музичному театрі - рок-оперу. Вона має відмінну музику та драматичну історію, яка стала джерелом натхнення для багатьох музикантів та артистів.

Ось декілька цікавих фактів про рок-оперу "Jesus Christ Superstar":

"Jesus Christ Superstar" був створений у 1970 році композитором Ендрю Ллойд Вебером і автором текстів Тімом Райсом. Прем'єра опери відбулася в липні 1971 року в Лондоні. Хоча оперу не так часто виставляли на сцені театру, її музика залишається популярною до цього дня. Багато композицій, таких як "I Don't Know How to Love Him" та "Superstar", стали хітами.

У свій час "Jesus Christ Superstar" викликав суперечки серед християн та релігійних лідерів через те, що оперу неодноразово вважали богохульною.

Опера була екранізована в 1973 році, в якій зіграв Тед Нілі, який також був відомий своїми ролями у фільмах "Три амігос" та "Король рок-н-ролу".

"Jesus Christ Superstar" став однією з перших рок-опер, які були викладені на запис, що дозволило широкій аудиторії насолоджуватися музикою, незалежно від того, чи бачили вони виставу на сцені.

У 2018 році "Jesus Christ Superstar" був відреставрований та відновлений для живого телевізійного мюзиклу на NBC, у якому зіграли Джон Ледженд, Сара Бареллес та Брендон Віктор Діксон.

THE BLACK RIDER

"The Black Rider" - це музична рок-опера, яку створили в 1990 році. Опера була створена за участю Тома Вейтса, Вілла Хеллера та Вільяма Берроуза.

Опера була створена у 1990 році як спільний проект музиканта Тома Вейтса, поета Вільяма Берроуза та режисера Роберта Вілсона. Опера була заснована на німецькій народній казці про Риттера (Ritter) та Шварценццеля (Schwarzenzceler).

"The Black Rider" - це музична рок-опера, яка базується на німецькій народній казці про Риттера (Ritter) та Шварценццеля (Schwarzenzceler). Опера розповідає історію молодого мисливця Вільяма, який закохується у дочку місцевого майстра. Але щоб одружитися з нею, він повинен пройти тест, який надається Шварценццелером - таємничим льотчиком, який продає магичні кулі.

Вільям вирішує придбати одну з цих куль, щоб довести свою сміливість та заробити гроші на шлюб. Однак, коли Шварценццелер пропонує йому десять куль замість однієї, Вільям не може відмовитися. В результаті він стає залежним від магичних куль і вирішує використовувати їх для розв'язання своїх проблем. Але використання куль має свої наслідки, і він швидко знаходить себе в пастці зловісного Шварценццелера.

У операх Тома Вейтса важливу роль відіграє не лише музика, але й театральні елементи. Так, у постановці "The Black Rider" було використано різноманітні театральні ефекти, такі як піротехніка, проекції та мультиплікація, що робить оперу ще більш ефектною та захоплюючою.

<https://youtu.be/ZjhKE3Vgbs4> (studio version)

<https://youtu.be/0Fju9o8BVJ8> (уривок)

<https://youtu.be/EnqLLIc5R9A>

"The Black Rider" - це несподівана комбінація вестерну, народної музики та рок-н-ролу. Музика в операх Тома Вейтса завжди була еkleктичною, і це не виняток. Музична палітра включає в себе акустичні гітари, скрипки, банджо, акордеон, бас-гітару та барабани. Тексти пісень, написані Вейтсом та Берроузом, характеризуються їхніми незвичайними темами, такими як смерть, наркотики та алкоголь. Цікаві факти щодо постановки: опера була вперше виставлена на сцені в Німеччині в 1990 році, після чого вона була представлена в Нью-Йорку в 1993 році. Режисером постановки був Роберт Вілсон, який раніше співпрацював з Томом Вейтсом на проєкті "The Black Rider".

У постановці використовувалися різноманітні театральні ефекти, такі як піротехніка, проєкції та мультиплікація. Театралізована версія опери була відновлена у 2004 році.

AMERICAN IDIOT

«American Idiot» - це рок-опера американського гурту Green Day, яка була випущена у 2004 році. Опера стала популярною завдяки своїй енергійній музиці та сильному політичному підтексту, що відображує проблеми індивідуалізму, молодіжної безпритульності та антиамериканських настроїв.

Історія написання рок-опери "American Idiot" починається у 2003 році, коли учасник гурту Green Day, Біллі Джо Армстронг, пережив творчий кризу та втратив віру в музику. Однак, після того як він побачив зображення жовтоволосого чоловіка на телевізорі, який промовляв з балкона в Америці на тлі падаючих веж World Trade Center, Армстронг був змушений створити щось, що відображало б його власні переживання та почуття про те, що відбувається в світі.

Сюжет рок-опери "American Idiot" розповідає про життя молодого американця з міста, який намагається знайти своє місце в житті. Он він бореться зі своїми проблемами, які включають наркотики, секс, безробіття, безплідність та політичну безнадію. Однак, він знаходить надію та визнання у своєму співробітнику, який йому допомагає вийти зі своєї глибокої депресії.

<https://youtu.be/60CRF5yIvso> (full albom)

<https://youtu.be/qigkzhMeEzI>

"American Idiot" - це енергійний поп-панк та альтернативний рок, який підкреслює політичний та соціальний підтекст опери. Пісні в опері "American Idiot" часто поєднуються між собою та переходять одна в одну.

Музичні стилі 70-х

Деякі з найпопулярніших музичних стилів 1970-х років включають:

Рок: 1970-і були періодом розквіту рок-музики. В цей час з'явилися багато видатних рок-гуртів, таких як «The Beatles», «Led Zeppelin», «Pink Floyd», «Queen», «Aerosmith», «AC/DC», та багато інших. Рок музика 70-х років варіювалася від різних піджанрів, таких як класичний рок, хард-рок, глем-рок, арт-рок, фанк-рок та прогресивний рок.

Диско: Диско-музика стала надзвичайно популярною в 1970-х роках, з такими хітами, як "Stayin' Alive" виконавця Bee Gees, "Dancing Queen" гурту ABBA, "Le Freak" гурту Chic, та багато інших. Диско відзначалося використанням танцювальних ритмів, гладкої продукції та вишуканого вбрання.

Фанк та соул: Фанк і соул також були дуже популярними стилями в 70-х роках. Вони мали великий вплив на розвиток поп-музики того часу. Гурти та виконавці, такі як James Brown, Stevie Wonder, Earth, Wind & Fire, та The Jackson 5, відомі своїми фанковими та соул композиціями, які були визнані класикою.

Реггі: Реггі, який має своє коріння в Ямайці, також став популярним в 70-х роках. Боб Марлі, Пітер Тош, та інші виконавці стали відомими своїми реггі-хітами, як "No Woman, No Cry", "Get Up, Stand Up" та "Legalize It".

Глам-рок: Глам-рок, також відомий як "глянцевий рок" або "глянцевий громадянський рух", був популярним в 70-х роках, з такими виконавцями, як David Bowie, Queen, T. Rex.

Звучання музичних стилів 70-х років було різноманітним, і кожен стиль мав свої характеристики.

Рок: Рок-музика 70-х років була розмаїтою, залежно від піджанру. Класичний рок мав сильні гітарні рифи, вживання електрогітар та барабанів, та відзначався великою музичною технікою. Хард-рок мав важкі, гучні гітари, використання гітарних соло та енергійний вокал. Арт-рок був більш експериментальним, з використанням складних аранжувань, клавішних інструментів та концептуальних текстів. Прогресивний рок характеризувався

складними музичними структурами, довгими композиціями та симфонічними елементами.

Диско: Диско-музика була танцювальним стилем з використанням ритмічних гравів, синтезаторів та вокальних аранжувань. Вона мала характерні ритми "биту бас-барабану" та "хапаючої" гітари, а також вишукані оркестрові аранжування.

Фанк та соул: Фанк та соул були стилями з виразним ритмічним басом, гучними барабанами та використанням мідних духових інструментів. Вони відзначалися емоційним вокалом, мелодійними грувами та текстами про соціальні питання.

Реггі: Реггі мав свої характерні ритми "ундерсляшу" та "бубна", з використанням розташування на бас-барабані. Він мав також характеристичні синтезаторні звуки, започатковані музичні тенденції розвитку сучасної музики.

Деякі музичні стилі були започатковані в 70-х роках і відіграли важливу роль у розвитку музичної культури. Ось кілька прикладів:

Панк-рок: Панк-рок з'явився в кінці 70-х років як реакція на комерційність рок-музики того часу. Він мав прості мелодії, гучний звук гітар та енергійні вокали. Панк-рок відіграв важливу роль у розвитку альтернативної музики та культури.

Хіп-хоп: Хіп-хоп, який почав свій шлях в 70-х роках у Сполучених Штатах, став одним із найпопулярніших музичних стилів світу. Він мав унікальний звук, з використанням зразків з інших записів, ритмічних бітів та репуючих вокалів. Хіп-хоп відіграв важливу роль в культурному руху, включаючи моду, мистецтво та соціальні питання.

Електронна музика: В 70-х роках розвивалися різні форми електронної музики, такі як синті-поп, електронна джазова музика, амбієнт та інші. Вперше з'явилися синтезатори, драм-машини та інші електронні інструменти, що відкрили нові можливості в музичній творчості.

Глам-рок: Глам-рок, або гламурний рок, був популярним у 70-х роках. Він відрізнявся вишуканими костюмами, макіяжем, екстравагантними виступами та енергійним рок-звучанням. Він відіграв важливу роль у розвитку моди та стилю в музиці. Ці стилі музики 70-х років внесли в музичну індустрію значний вплив і відкрили нові шляхи для розвитку музики в майбутньому. Вони стали основою для багатьох інших стилів, які розквітли в наступні десятиліття. Музична експериментація, соціальна свідомість та новаторський підхід до музичної творчості, характерні для цих стилів, змінили ландшафт музики і культури в 70-х роках і залишаються важливими впливами на сучасну музичну сцену.

Електро

Електро-революція в популярній музиці була важливим етапом в розвитку сучасної музичної культури. Вона відбувалася в 70-х, 80-х та 90-х роках ХХ століття і супроводжувалася виникненням та еволюцією різноманітних електронних музичних жанрів та стилів.

Одним з ключових моментів електро-революції було появлення синтезаторів та інших електронних музичних інструментів, що дозволило музикантам створювати нові звуки та аранжування, розширюючи музичні можливості та експериментуючи зі звуками. Це призвело до виникнення ряду нових жанрів електронної музики, таких як електро, техно, хаус, транс та багато інших.

Другим важливим аспектом електро-революції було використання комп'ютерних технологій в музичній творчості. З'явлення цифрових технологій та комп'ютерних програм для створення, запису та обробки музики дало можливість музикантам створювати нові звукові ефекти, мікси та семпли, розширюючи музичні горизонти та відкриваючи нові можливості для музичних експериментів.

Електро-революція також вплинула на модернізацію виступів музикантів та діджейської культури, з використанням електронних інструментів та

технологій на сцені та в студії. Вона також вплинула на естетику музичних відеокліпів, обкладинок альбомів та загальну культуру споживання музики. Електро-революція в популярній музиці також вплинула на розвиток клубної культури, зокрема виникнення рейвів та танцювальних клубів, де електронна музика стала основним жанром. Рейви стали символом енергійного танцю, світлового шоу та вільного самовираження.

Електро-революція також мала соціокультурний вплив, зокрема на молодіжну культуру та моду. Модний стиль, пов'язаний з електронною музикою, включав яскравий одяг, світлові елементи, експериментальні зачіски та макіяж, що відображали дух інноваційної та передової музики.

Електро-революція також привнесла нові соціокультурні цінності, такі як відкритість до різноманіття, толерантність, експериментальність та технологічна спрямованість. Вона також вплинула на розширення музичних горизонтів, збільшення культурної різноманітності та змішування різних музичних стилів та впливів.

Електро-революція 80х і досі продовжує впливати на популярну музику, з розвитком нових жанрів, еволюцією технологій та трансформацією музичної культури. Вона відкрила нові горизонти для творчості музикантів та вплинула на сприйняття музики в сучасному світі.

Перший трек в стилі електро, який вважається одним з піонерських записів в цьому жанрі, - "Poppers" від групи Hot Butter. Цей трек був випущений в 1969 році і став одним з перших експериментальних записів, де використовувалась електронна музична техніка, така як синтезатори. "Poppers" мав відразу великий успіх, ставши хітом в кількох країнах світу та надихнувши багатьох музикантів на подальший розвиток електронної музики.

<https://youtu.be/YfdLh0MHqKw>

Стиль електро має багато виконавців, які внесли свій внесок в розвиток цього жанру:

Herbie Hancock- Rockit

<https://youtu.be/GHhD4PD75zY>

Kraftwerk - "The Model", "Trans-Europe Express", "Autobahn"

<https://youtu.be/GENx9xS79Lc>

<https://youtu.be/iukUMRlaBBE>

Daft Punk - "Around the World", "One More Time", "Get Lucky"

https://youtu.be/K0HSD_i2DvA

<https://youtu.be/5NV6Rdv1a3I>

The Chemical Brothers - "Block Rockin' Beats", "Hey Boy Hey Girl", "Galvanize"

<https://youtu.be/iTxOKsyZ0Lw>

<https://youtu.be/tpKCqp9CALQ>

Aphex Twin - "Windowlicker", "Come to Daddy", "Flim"

<https://youtu.be/5ZT3gTu4Sjw>

<https://youtu.be/TZ827lkktYs>

Depeche Mode - "Enjoy the Silence", "Personal Jesus", "Just Can't Get Enough"

<https://youtu.be/aGSKrC7dGcY>

<https://youtu.be/u1xrNaTO1bI>

Jean-Michel Jarre - "Oxygène", "Equinoxe", "Rendez-Vous"

<https://youtu.be/hD4KMp22jBg>

https://youtu.be/vCLEZM_N0K8

The Prodigy - "Breathe", "Firestarter", "Smack My Bitch Up"

<https://youtu.be/rmHDhAohJlQ>

<https://youtu.be/wmin5WkOuPw>

Justice - "D.A.N.C.E.", "Genesis", "Phantom"

<https://youtu.be/sy1dYFGkPUE>

<https://youtu.be/VKzWLUQizz8>

LCD Soundsystem - "Daft Punk Is Playing at My House", "All My Friends",
"Someone Great"

<https://youtu.be/Cj8JrQ9w5jY>

<https://youtu.be/aygY5OqMuKE>

Underworld - "Born Slippy .N.UXX", "Rez", "Two Months Off"

<https://youtu.be/6iKF8dlxX8>

<https://youtu.be/KsE9iXoXB6s>

Цей жанр має багато піджанрів та відтінків, і музика в ньому продовжує розвиватись та еволюціонувати, пропонує нові звучання та ідеї.

Диско

Диско - це музичний стиль, який народився в 1970-х роках і відіграв велику роль в популярній культурі того часу. Його характеризують танцювальні ритми, енергійні бітита електронні інструменти, які стали характерними рисами цього жанру.

Диско виникло на початку 1970-х років в Сполучених Штатах, зокрема в Нью-Йорку та Філадельфії. Його корінні впливи були взяті з фанк, соул, ритм-енд-блюз та латиноамериканської музики. Перші записи диско містили жваві барабанні ритми, струнні аранжування та електронні інструменти, такі як синтезатори, що робило їх дуже танцювальними та енергійними.

В середині 1970-х років диско набуло великої популярності. Великі нічні клуби, такі як Studio 54 в Нью-Йорку, стали епіцентрами диско-культури, де людинизбиралися танцювати на ритми диско-музики та виражати свою відкритість та свободомислення. З'явилися відомі диско-виконавці, такі як Бі Джіз, Донна Саммер, К.С. and the Sunshine Band, Village People та багато інших.

У другій половині 1970-х років диско стало комерційним явищем, завойовуючи масову аудиторію. Диско-хіти стали займати вершини чартів та продаватися мільйонами копій. З'явилися диско-фільми, такі як "Лихоманка суботньої ночі"

Диско - це музичний стиль, який характеризується ритмічними барабанними ритмами, жвавими басовими лініями, багатоголосними вокальними аранжуваннями та використанням електронних інструментів, таких як синтезатори та драм-машини.

Основні риси музичної характеристики диско включають:

Танцювальні ритми: Диско відоме своїми жвавими ритмами, які спонукають до танців. Головним елементом диско-музики є "четвірка" - стандартний ритм у 4/4 такті, з підсиленням на другому та четвертому біті, що створює відмінний ритмічний патерн для танцю.

Басові лінії: Багато диско-хітів мають характерні басові лінії, які додають глибини та впевненості в музику. Це можуть бути виразні глибокі басы або веселі та грубові басові лінії, які додають енергії композиції.

Вокальні аранжування: Диско-музика відома своїми багатоголосними вокальними аранжуваннями, які можуть включати хори, підсилений вокал та виразні мелодії. Вокальна частина є важливим елементом диско, додаючи емоційність та драйв до музики.

Електронні інструменти: Диско-музика використовує електронні інструменти, такі як синтезатори та драм-машини, що додає сучасності та технологічності до звучання музики.

Темп диско-музики може варіюватися, але загальна кількість ударів в хвилину (BPM) зазвичай лежить в діапазоні від 100 до 140 BPM. В різних піснях та композиціях диско можуть бути використані різні темпи, від помірних темпів до більш жвавих і швидких. Наприклад, ранні диско-хіти 1970-х років, такі як "Stayin' Alive" від Bee Gees, мали темп приблизно 104 BPM, тоді як деякі більш енергійні диско-хіти 1980-х років, такі як "Funky Town" від Lipps Inc., можуть мати темп більше 120 BPM. Темп диско-музики може впливати на енергію та танцювальність композицій, створюючи характерний ритмічний патерн для цього музичного стилю.

Багато виконавців стали відомими завдяки своїм хітам в стилі диско. Ось декілька відомих виконавців цього жанру:

Bee Gees - Ця британська група стала одними з найвідоміших виконавців диско в 1970-х роках. Їх хіти, такі як "Stayin' Alive", "Night Fever" і "How Deep is Your Love", стали класичними піснями цього жанру.

<https://youtu.be/fNFzfwLM72c>

<https://youtu.be/XpqjU7u5Yc>

Donna Summer - Відома як "Королева диско", американська співачка Donna Summer мала безліч хітів в стилі диско, включаючи "Hot Stuff", "Bad Girls" і "Love to Love You Baby".

https://youtu.be/yg6Y_1_DJyI

<https://youtu.be/NF46NnUn5nw>

<https://youtu.be/v22YbORzDD0>

ABBA - Ця шведська група, відома своїми популярними піснями в стилі поп і диско, такими як "Dancing Queen", "Mamma Mia" і "Gimme! Gimme! Gimme! (A Man After Midnight)".

<https://youtu.be/xFrGuyw1V8s>

<https://youtu.be/unfzfe8f9NI>

<https://youtu.be/XEjLoHdbVeE>

Village People - Американська група, відома своїми веселими і танцювальними піснями в стилі диско, такими як "Y.M.C.A.", "Macho Man" і "In the Navy".

<https://youtu.be/CS9OO0S5w2k>

<https://youtu.be/AO43p2Wqc08>

KC and the Sunshine Band - Американська група, відома своїми енергійними хітами в стилі диско, такими як "That's the Way (I Like It)", "Get Down Tonight" і "Boogie Shoes".

https://youtu.be/O0_H3F84Yjk

https://youtu.be/Py8Uhm0DE_A

<https://youtu.be/wgAKQko8AXA>

Gloria Gaynor - Американська співачка, відома своїм хітом "I Will Survive", який став гімном сильних жінок і стало однією з найвідоміших пісень диско.

<https://youtu.be/6dYWe1c3OyU>

<https://youtu.be/ofcgjeELS0M>

Earth, Wind & Fire - Ця американська фанк-диско-група відома своїми ритмічними піснями, такими як "Boogie Wonderland", "September" і "Let's Groove".

<https://youtu.be/god7hAPv8f0>

<https://youtu.be/Gs069dndIYk>

https://youtu.be/Lrle0x_DHBM

Стиль диско залишається популярним до сьогодні, і багато інших виконавців також внесли свій внесок в цей жанр музики. Інші відомі виконавці диско включають Chic, Diana Ross, The Trammps, Sylvester, Sister Sledge, Kool & the Gang, Boney M, Barry White, и Amii Stewart, серед багатьох інших. Кожен з цих виконавців мав свій неповторний стиль та внесок в розвиток музики диско. Їх хіти залишаються популярними і сьогодні, і продовжують дарувати радість та веселість шанувальникам диско музики по всьому світу.

У 1970-х роках в музичній індустрії відбулися зміни в підходах до рекорд-студій та ролі продюсерів. Кілька ключових змін:

1. Зміна ролі продюсера:

В 1970-х роках роль продюсера у музичному процесі стала більш видимою та впливовою. Продюсери стали відігравати важливу роль в розробці звучання, аранжуванні, запису та змішуванні музики. Вони допомагали виконавцям вдосконалювати їхні композиції та забезпечували високу якість звуку на звукозаписних носіях.

2. Запровадження нових технічних можливостей:

У 1970-х роках студійна техніка значно вдосконалилася, дозволяючи продюсерам більше можливостей у створенні та редагуванні музики. З'явилися нові звукозаписні пристрої, ефекти та техніки міксування, що дозволяли продюсерам експериментувати зі звуком та створювати більш складні та інноваційні аранжування.

3. Збільшення автономії виконавців:

В 1970-х роках більше виконавців почали вимагати більше контролю над своєю музикою, включаючи більшу автономію в студії запису та більший вплив на продукцію. Продюсери стали співпрацювати з виконавцями в реалізації їхнього художнього бачення та створенні унікального звучання.

4. Зміни в музичних жанрах:

В 1970-х роках з'явилися нові музичні жанри, такі як панк, фанк, реггі, диско та інші. Кожен жанр мав своє власне звучання та вимоги до продюсування. Продюсери стали пристосовуватися до різноманітності музичних жанрів та пропонувати нові підходи до продюсування різних стилів музики.

5. Розширення ролі продюсера в маркетингових аспектах:

У 1970-х роках продюсери стали більше залучатися до маркетингу та просування музичних релізів. Вони допомагали в розробці стратегій маркетингу, виборі синглів та відеокліпів, організації концертів та інших заходів для просування музичних виконавців.

12.Зміна фінансових моделей:

У 1970-х роках змінювалися фінансові моделі у музичній індустрії. З'являлися нові підходи до фінансування звукозаписів, такі як незалежні лейбли та само запис виконавців. Продюсери стали відігравати важливу роль у виборі оптимальних фінансових моделей та допомагати виконавцям у реалізації їхнього фінансового потенціалу.

13.Зміни в структурі рекорд-лейблів:

У 1970-х роках структура рекорд-лейблів також зазнала змін. Вони стали більш гнучкими та менш ієрархічними, забезпечуючи більше свободи продюсерам у виборі творчих рішень та більшу відповідальність за кінцевий продукт.

Загалом, в 1970-х роках роль продюсерів у музичному процесі змінилася, дозволяючи їм більше впливати на звучання та якість музики, співпрацювати з виконавцями в реалізації їхнього фінансового потенціалу.

«Ніч винищення диско» (англ. Disco Demolition Night) була подією, яка відбулася 12 липня 1979 року в Чикаго, США, і стала відомою як одна з найбільш відомих історичних подій, пов'язаних з музичним жанром диско.

Ця подія відбулася в ході подвійного заголовку між північноамериканською

бейсбольною лігою (MLB) між командами "Чикаго Вайт Сокс" та "Детройт Тайгерс" на стадіоні "Коміські парк" в Чикаго. Організатори заходу, місцевий діджей станції WDAI та промоутер музичних заходів Майкл Віннер, запланували спалити понад 10 000 платівок диско під час перерви між двома матчами.

Протест проти популярності диско взяв участь в культурному контексті того часу, коли деякі люди вважали диско музикою, яка втрачає аутентичність та стає комерційною, надокучливою і позбавленою справжньої музичної цінності. Організатори розраховували на провокацію та настроїли публіку проти диско.

Проте, подія вийшла з-під контролю, коли велика кількість фанів зібралася на стадіоні, спалахнули заворушення, вандали вибили загородження та підпалили вогнище з платівками диско на полі гри. Поліції довелося втрутитися, щоб розігнати натовп і припинити насилля.

Подія мала великий вплив на музичну індустрію та культурний ландшафт того часу. Дехто розглядає її як прояв антидиско настроїв та ксенофобії, оскільки багато диско виконавців були пов'язані з афроамериканською та латиноамериканською спільнотами. Подія також відзначена як кінець епохи диско, оскільки вона призвела до зменшення популярності цього жанру, зокрема в США.

«Ніч винищення диско» також викликала дискусії щодо відносин між музикою, культурою та настроями суспільства. Деякі вважають цю подію прикладом музичної інтолерантності та насильства, в той час як інші розглядають її як вираз свободи вибору та відповідь на комерціалізацію та масову популярність диско.

Незважаючи на свої наслідки, ніч винищення диско залишається важливою подією в історії музики, яка підкреслює взаємозв'язок між музикою, культурою та суспільними настроями, а також показує, як музичні жанри можуть бути пов'язані зі сприйняттям та реакцією суспільства на певний момент історії.

Євродиско

Євродиско (англ. eurodisco) - музичний стиль, що зародився в середині 70-х і став особливо популярним у середині - другій половині 80-х років. Одночасно з цим євродиско - термін, що об'єднує жанри електронної танцювальної музики, які виникли в Європі 80-х років, - електропоп і диско разом з іншими новими похідними від них, такими, як Hi-NRG, італо-диско, хаус, євро-поп та іншими. Типова пісня євродиско базується на використанні синтезатора, драм-машини, яскравого баса і зазвичай співається на високих тонах. У 80-х роках термін рідко використовувався в Європі, де така музика була і просто вважалася поп- або диско-музикою.

Нині термін "євродиско" здебільшого використовують, щоб відокремити особливий жанр (один із підстилів диско поряд зі спейс-, італо-диско, high energy тощо) європейської танцювальної музики (стиль, згаданий на початку статті) від італо-диско та від більш пізніх варіацій на кшталт Hi-NRG та євробіту. Саме в стилі євродиско (в даному розумінні) написані всі альбоми гурту "Modern Talking" до їхнього першого розпаду 1987 року, перші альбоми гуртів "Bad Boys Blue" і "Silent Circle", чотири альбоми співачки C.C.Catch, написані Дітером Боленом, Sandra, Sabrina Salerno, Kylie Minogue, Samantha Fox, гурт Joy, декілька пісень "Pet Shop Boys" та інше.

Різні гурти й артисти початку 80-х зробили великий внесок у створення цього стилю, наприклад: Secret Service - Oh Susie, Laid Back - High Society Girl, F.R. David - Words, Yello - Daily Disco тощо. Розквіт євродиско припав на період 1984-1990 років. Однією з найяскравіших людей, які вплинули на стиль євродиско, був німецький композитор Дітер Болен з такими його успішними проектами як "Modern Talking", C.C.Catch, "Blue System" та іншими. Найбільш популярним євродиско було в країнах центральної та східної Європи. Нині гастролі зірок тих років проходять з успіхом в основному на території цих країн.

Дехто зазначає, що ті самі елементи, які пізніше стали використовувати більшою мірою як євродиско, вже склалися в середині та наприкінці 70-х років у певних напрямках артистів, як-от шведський гурт "ABBA", німецький гурт Arabesque та американські співачки Донна Саммер, Irene Cara і Дайана Росс. Наприклад, одними з найбільш ранніх прикладів євро-диско можна вважати хіт гурту Silver Convention 1975 року fly robin fly і хіт Дайани Росс "Love Hangover" 1976 року.

До початку 1990 року популярність стилю в Європі почала зменшуватися, євродиско переросло в євроденс. У Європі розцвів стиль Hi-NRG. Хоча, наприклад, у того ж Дітера Болені останні євро-диско-хіти датуються 1992 роком (наприклад, пісня Romeo and Juliette). До кінця 90-х років у Європі стався новий сплеск інтересу до євродиско. Деякі колективи возз'єдналися, реанімувалися і/або знову розпочали гастрольну діяльність ("Modern Talking" (возз'єдналися 1998 року). "Bad Boys Blue" і "Silent Circle" (активно гастролують), С.С.Catch (1998 року після дев'ятирічної перерви знову почала виступати). У стиль євродиско був тимчасово доданий елемент репу. Цей елемент став зустрічатися з 1987 року (напр., пісня Sabrina "Boys, Boys, Boys"), тобто з розпаду "Modern Talking". Гурт "Modern Talking" 1998 року продав величезним накладом свій альбом "Back For Good", що складався переважно з ремейків старих хітів.

Нині існує кілька сучасних гуртів і виконавців, які навмисно співають саме в стилі євродиско, наприклад, "Systems in Blue" (колишні бек-вокалісти Дітера Болені в гуртах "Modern Talking" і "Blue System"), Марк Ешлі (співак, голосом дуже схожим на Томаса Андерса), Джонні М5 (Джон Дароу).

Євродиско увійшло в танцювальну поп-музику в США до 1983 року. Також європейські продюсери й автори пісень надихнули нове покоління американських виконавців на прагнення вдихнути нове життя в танцювальну музику, яка тимчасово залишила радіостанції в США. Диско (його первісна форма) було оголошено "мертвим" унаслідок реакції там у 1979 році, але вже початок 80-х років був ознаменований успішною присутністю євростилу в

піснях, де переплітаються кордони року, попу та танцювальної музики, як-от "Call Me" гурту "Blondie" і "Gloria" Лаури Браніган. Настала нова ера американської просунутої танцювальної музики, що часто забувається, або вважається піджанром у вигляді "Другого британського вторгнення", що почалися одночасно. Браніган (продюсувалася продюсером Джеком Вайтом) проникла ще глибше в стиль євродиско в подальших хітах, поряд із продюсованими американцем Джорджем Мородером піснями від "Berlin" та Irene Cara.

У другій половині 70-х років у Європі під впливом диско і поп-музики виникає стиль євродиско. Згідно з А. Шоу, витоки євродиско частково американські: 1975 року гості на вечірці в Ніла Богарта, власника фірми Casablanca Records, кілька разів просили повторити чотирехвилинний запис імітації оргазму під музику, зроблений у Мюнхені невідомим тоді італійським композитором Д. Мородером у співпраці з негритянкою з Бостона Д. Саммер. Саммер. Вражений реакцією своїх гостей, Богарт негайно замовив довший варіант оргазму, і незабаром 17-хвилинна композиція англ. Love to Love You, Baby сповістила світ про появу євродиско (і запустила кар'єри Саммер і Мородера).

Основною відмінністю нової музики стала її примітивність, що дала змогу людям, які не володіють хорошими танцювальними навичками, легко слідувати ритму: головна проблема з американським ритм-н-блюзом до появи диско полягала в тому, що необхідно було бути хорошим танцюристом, щоб танцювати під цю музику. Для більшості білих це було занадто складно. І ми її спростили. Насамперед я спрямив басову лінію і зробив на ній максимальний наголос. Я думаю, що "Love to Love You, Baby" була першою піснею, де великий барабан і бас протягом усього часу відбивали кожну частку: раз-два-три-чотири - і тільки.

Євродиско швидко стало домінувати як на європейському, так і на північноамериканському ринках, вже до 1977 року диско в Америці стало нагадувати європейське, а очевидний до того зв'язок із ритм-н-блюзом зник.

Проникли в Америку й інші відмінності євродиско: фокус на продюсері за анонімності музикантів, концентрація на зовнішності виконавця, що стала настільки ж важливою, як і музика, якщо не більше. Прикладом може слугувати популярний гурт Boney M.: продюсер спочатку створив популярну пісню, ще не маючи гурту, і тільки потім почав підбирати "обличчя" до вже готової музики.

Представниками стилю є Silver Convention, Boney M., Munich Machine, і деякі американські виконавці, як Донна Саммер. Одними з найвпливовіших продюсерів того часу визнано Джорджо Мородер, Френка Фаріана і Жан-Марка Серрона, також відзначено вплив німецького гурту Kraftwerk.

У Великій Британії одним із перших диско-хітів стала композиція Карла Дугласа "Kung-Fu Fighting" (1974), за нею пішли "I'm On Fire" (1975) гурту "5000 Volts" і "You Set My Heart On Fire" (1975) співачки Тіни Чарльз. У Німеччині в стилі диско експериментувала співачка Gilla, яка випустила 1975 року танцювальні композиції "Lieben Und Frei Sein" і "Tu' Es!". Однак, тільки завдяки німецькому гурту Silver Convention стиль диско почав свою переможну ходу європейськими танцполами; першою композицією Silver Convention була "Save Me" (1974), а композиція "Fly, Robin, Fly" (1975) стала № 1 у США.

У Франції одним із перших диско-хітів стала пісня "J'attendrai" (1975) у виконанні Даліди. У підсумку у Франції була створена своя школа диско: 1976 року з'явилися гурти Belle Epoque і Rockets, а 1977 року - Voyage (найвідоміші композиції цього гурту - "From East To West" (1977) і "Souvenirs" (1978)). Ще один французький гурт "Chocolat's" до 1977 року перейшов у стиль латино-диско. Також у Франції записувалася зірка шведського диско Madleen Kane. 1976 року в жанрі диско почав писати французький композитор єгипетського походження Алек Р. Костандінос. Костандінос написав низку пісень і робив аранжування для першого музичного альбому гурту Cerrone "Love in C Minor", проте через рік їхні

шляхи розійшлися. 1977 року Костандінос створив свій диско-гурт Love & Kisses. В Італії яскравими представниками раннього диско 70-х були співачка Amanda Lear та гурти D.D.Sound і La Bionda, які, втім, записувалися в Німеччині.

У країнах Східної Європи в жанрі диско відзначилися небагато, але доволі яскравих колективів і співаків. В Угорщині пісні диско виконували Юдіт Сюч, Каті Ковач, гурти Neoton Família і Kati és a kerek peres; у Чехословаччині - Міхал Давид, гурти Kroky, Talisman, Elan; у Польщі - тріо Dwa Plus Jeden.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ТРЕКЛИСТ (за спрямуванням)

BOSSANOVA:

1. João Gilberto - "Chega de Saudade"
2. Antônio Carlos Jobim - "Garota de Ipanema"
3. Stan Getz, João Gilberto - "Desafinado"
4. Astrud Gilberto, Stan Getz - "The Girl from Ipanema"
5. Antônio Carlos Jobim - "Corcovado"
6. Luiz Bonfá, Antônio Carlos Jobim - "Manhã de Carnaval"
7. Stan Getz, João Gilberto - "Corcovado (Quiet Nights of Quiet Stars)"
8. Astrud Gilberto, Walter Wanderley - "So Nice (Summer Samba)"
9. Antônio Carlos Jobim - "Wave"
10. João Gilberto - "A Felicidade"
11. Stan Getz, Luiz Bonfá - "Samba de Orfeu"
12. Antônio Carlos Jobim - "Águas de Março"
13. Astrud Gilberto - "Berimbau"
14. João Gilberto - "Doralice"
15. Elis Regina, Antônio Carlos Jobim - "Aguas de Março"
16. João Gilberto - "Só Em Teus Braços"
17. Stan Getz, Charlie Byrd - "Samba De Uma Nota Só (One Note Samba)"
18. Antônio Carlos Jobim - "Insensatez"
19. Astrud Gilberto - "Meditação"
20. Stan Getz, Luiz Bonfá - "Um Abraço no Bonfá"
21. Elis Regina, Antônio Carlos Jobim - "Triste"
22. João Gilberto - "O Pato"
23. Astrud Gilberto - "Canto de Ossanha"
24. Stan Getz, João Gilberto - "O Grande Amor"
25. Antônio Carlos Jobim - "Dindi"
26. Gal Costa - "Wave"
27. Astrud Gilberto - "Once I Loved"
28. Stan Getz, João Gilberto - "Vivo Sonhando"
29. Antônio Carlos Jobim - "Só Danço Samba"
30. Astrud Gilberto - "How Insensitive"
31. Stan Getz, João Gilberto - "Aos Pés da Cruz"
32. Elis Regina - "Só Tinha de Ser Com Você"
33. Antônio Carlos Jobim - "O Morro Não Tem Vez"
34. João Gilberto - "Bim Bom"
35. Astrud Gilberto - "Tu Mi Delirio"
36. Stan Getz, João Gilberto - "P'ra Machucar Meu Coração"

37. Antônio Carlos Jobim - "Por Causa de Você"
38. Elis Regina - "Águas de Março"
39. Stan Getz, João Gilberto - "Eu E Voce"
40. João Gilberto - "Amor Certinho"
41. Antônio Carlos Jobim - "Zingaro"
42. Stan Getz, Luiz Bonfá - "Menina Flor"
43. Astrud Gilberto - "Call Me"
44. Antônio Carlos Jobim - "Falando de Amor"
45. João Gilberto - "Valsa (Como São Lindos os Youguis)"
46. Astrud Gilberto - "How Insensitive"
47. Stan Getz, Luiz Bonfá - "Saudade Vem Correndo"
48. Antônio Carlos Jobim - "Passarim"
49. João Gilberto - "Outra Vez"
50. Astrud Gilberto, Walter Wanderley - "Crickets Sing for Ana Maria"

SOUL:

1. Aretha Franklin - "Respect"
2. Otis Redding - "Sittin' On The Dock of the Bay"
3. James Brown - "I Got You (I Feel Good)"
4. Sam Cooke - "A Change Is Gonna Come"
5. Marvin Gaye - "What's Going On"
6. Stevie Wonder - "Superstition"
7. Al Green - "Let's Stay Together"
8. Tina Turner - "What's Love Got to Do with It"
9. Ray Charles - "Georgia On My Mind"
10. Wilson Pickett - "In the Midnight Hour"
11. Aretha Franklin - "Chain of Fools"
12. Otis Redding - "Try a Little Tenderness"
13. James Brown - "Papa's Got a Brand New Bag"
14. Sam Cooke - "Twistin' the Night Away"
15. Marvin Gaye - "Let's Get It On"
16. Stevie Wonder - "I Wish"
17. Al Green - "Love and Happiness"
18. Tina Turner - "Proud Mary"
19. Ray Charles - "Hit the Road Jack"
20. Wilson Pickett - "Mustang Sally"
21. Aretha Franklin - "I Say a Little Prayer"
22. Otis Redding - "I've Been Loving You Too Long"
23. James Brown - "Sex Machine"
24. Sam Cooke - "You Send Me"

25. Marvin Gaye - "Mercy Mercy Me (The Ecology)"
26. Stevie Wonder - "Isn't She Lovely"
27. Al Green - "Take Me to the River"
28. Tina Turner - "Simply the Best"
29. Ray Charles - "I Can't Stop Loving You"
30. Wilson Pickett - "Land of 1000 Dances"
31. Aretha Franklin - "Think"
32. Otis Redding - "Respect"
33. James Brown - "Get Up (I Feel Like Being a) Sex Machine"
34. Sam Cooke - "Cupid"
35. Marvin Gaye - "I Heard It Through the Grapevine"
36. Stevie Wonder - "Sir Duke"
37. Al Green - "How Can You Mend a Broken Heart"
38. Tina Turner - "River Deep - Mountain High"
39. Ray Charles - "Unchain My Heart"
40. Wilson Pickett - "634-5789 (Soulsville, U.S.A.)"
41. Aretha Franklin - "A Natural Woman (You Make Me Feel Like)"
42. Otis Redding - "Hard to Handle"
43. James Brown - "Cold Sweat"
44. Sam Cooke - "Bring It On Home to Me"
45. Marvin Gaye - "Sexual Healing"
46. Stevie Wonder - "Higher Ground"
47. Al Green - "Tired of Being Alone"
48. Tina Turner - "Nutbush City Limits"
49. Ray Charles - "You Are My Sunshine"
50. Wilson Pickett - "Funky Broadway"

ВИКОНАВЦІ що внесли значний вклад у розвиток та еволюцію джазової музики:

1. Louis Armstrong	10. Charles Mingus	19. Stan Getz
2. Duke Ellington	11. Sarah Vaughan	20. Wes Montgomery
3. Charlie Parker	12. Lester Young	21. Herbie Hancock
4. John Coltrane	13. Benny Goodman	22. Dave Brubeck
5. Miles Davis	14. Count Basie	23. Sonny Rollins
6. Ella Fitzgerald	15. Art Blakey	24. Cannonball
7. Billie Holiday	16. Coleman Hawkins	Adderley
8. Thelonious Monk	17. Chick Corea	25. Oscar Peterson
9. Dizzy Gillespie	18. Wayne Shorter	26. Freddie Hubbard

27. Mahalia Jackson
28. Gil Evans
29. Jimmy Smith
30. Wynton Marsalis
31. Ahmad Jamal
32. Jelly Roll Morton
33. Clifford Brown
34. Jimmy Heath

35. Carmen McRae
36. McCoy Tyner
37. Anita O'Day
38. Max Roach
39. Joe Henderson
40. Abbey Lincoln
41. Horace Silver
42. Jimmy Cobb

43. Cassandra Wilson
44. Cecil Taylor
45. Jimmy Rushing
46. Shirley Horn
47. Roy Hargrove
48. Tito Puente
49. Diana Krall
50. Toots Thielemans

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Симоненко В.С. Українська енциклопедія джазу. Центрмузінформ, Київ, 2004р., 232с.
2. Collier J.L. The Making Of Jazz. A Comprehensive History. Dell Publishing, 1979, 543p.
3. Collier J.L. Duke Ellington. Oxford University Press, 1987, 352p.
4. Owens T. Bebop. The Music and It's Players. Oxford University Press, 1996, 336p.
5. Schuller G. Early Jazz. It's Roots and Musical Development. Oxford University Press, 1986, 416p.
6. Schuller G. The Swing Era. The Development Of Jazz 1930-1945. Oxford University Press, 1991, 944p.
7. Shipton A. A NewHistory of Jazz. Continuum Publishing, 2008, 816p.

Допоміжна:

1. The Real Little Classical Fake Book 1992 by Hal Leonard Publishing Corporation)
2. Great Gig Book Full. 1990 by SheetMusic
3. The BIG BOOK Of Soul, 1996 by Hal Leonard Publishing Corp.
4. The ALL-Jazz Real Book, 2001 Sher Music Co.
5. The Standards Real Book. 2000 Sher Music Co
6. Real Jazz Book. 1992 by Hal Leonard Publishing Co.
7. 100 Jazz & Blues Greats 1987by Wise Publications.